

REGERINGSKANSLIET

Kommenterad
dagordning

Ju2008/864/EU

Justitiedepartementet

2008-09-11

EU-nämndens kansli
Riksdagen

Kopia: Socialförsäkringsutskottets kansli

Kommenterad dagordning för ministerrådsmötet för rättsliga och inrikes frågor samt räddningstjänsten (RIF-rådet) i Bryssel den 25 september 2008

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Se bifogad preliminär dagordning.

2. Godkännande av A-punktlistan

Det föreligger ännu ingen A-punktlista.

**3. Europeisk pakt för invandring och asyl
(Sr Billström)**

Avsikten med behandlingen i rådet
Politisk överenskommelse.

Dokument bifogas. (*Dok. 12 626/08 ASIM 63 SV, 12 626/1/08 ASIM 63EN*)

Bakgrund

Frankrike har valt att prioritera migrationsfrågan under sitt ordförandeskap. Det franska initiativet till Europeisk pakt för invandring och asyl syftar till att belysa ett antal särskilt angelägna och centrala områden inom ramen för det europeiska samarbetet på migration- och asylområdet inom vilka Europeiska unionens medlemsstater bör förstärka sitt samarbete i ett framtidsperspektiv, nämligen: 1. Laglig invandring, 2. Olaglig invandring och återvändande, 3. Gränskontroll, 4. Asyl, samt 5. Migration och utveckling. Se vidare i faktapromemoria 2007/08:FPM139.

Faktapromemorian är baserad på versionen av den europeiska pakten för invandring och asyl, daterad 9 juli 2008. Nya versioner (daterade 3 och 11 september 2008) innehåller vissa ändringar. Nu läggs större vikt vid den ekonomiska migrationens positiva aspekter och behovet av åtgärder för att informera om kanaler och regler för laglig invandring. Vikten av en nära dialog med UNHCR och värnande av asylrätten understryks och avsikten att förbättra utbildning av gränskontrollpersonal om grundläggande rättigheter för skyddsbehövande markeras. Slutligen görs tydligare skrivningar om de positiva synergierna mellan migration och utveckling.

Frankrike lägger fram förslaget om den Europeiska pakten för invandring och asyl för godkännande av RIF-rådet den 25 september och senare även av det Europeiska rådet den 15-16 oktober.

Svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer som en del i utvecklandet av en övergripande europeisk migrationspolitik som fördjupar det europeiska samarbetet och kompletterar medlemsstaternas politik på detta område förslaget till en europeisk pakt för invandring och asyl.

Se vidare i [faktapromemoria 2007/08:FPM139](#).

4. Förslag till rådets direktiv om villkor för tredjelandsemborgares inresa och vistelse för högkvalificerade arbeten (R) (Sr Billström)

Avsikten med behandlingen i rådet

Politisk överenskommelse.

Något dokument för rådsbehandlingen föreligger ännu inte.

Bakgrund

Direktivförslaget om högkvalificerad anställning presenterades i oktober 2007 och förhandlingarna inleddes i januari 2008. I slutsatserna från Europeiska rådet den 19-20 juni 2008 fastslås att förhandlingsarbetet i direktivförslaget om högkvalificerad anställning ska intensifieras i syfte att anta detta före årets slut. Vid ministerrådsmötet i juli hölls en riktlinjedebatt om ett antal utestående frågor. Direktivförslaget är nu uppe på dagordningen i syfte att nå en politisk överenskommelse.

Det är ännu i skrivande stund oklart vilka frågor, om några, som kommer vara utestående vid ministerrådet den 25 september.

Svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer det franska ordförandeskapets ambition om att vid ministerrådet uppnå en politisk överenskommelse om direktivförslaget om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning. Direktivet får ses som ett första steg mot skapande av ett gemensamt europeiskt system för laglig migration. Med detta direktiv antas det för första gången ett gemenskapsrättsligt instrument som rör arbetskraftsinvandring, vilket bidrar till att öka Europas attraktionskraft gentemot tredje land.

5. (ev.) Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om påföljder för arbetsgivare för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU(R)

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 8.1 c i rådets arbetsordning)

(Sr Billström)

Avsikten med behandlingen i rådet

Riktlinjedebatt. ORDF vill försöka nå fram till en gemensam position i rådet inför kontakter med Europaparlamentet beträffande två frågor. Den första frågan rör straffrättsliga bestämmelser och den andra rör inspektioner av arbetsplatser/företag för kontroll av olaglig anställning.

Något dokument för rådsbehandlingen föreligger ännu inte.

Bakgrund

I maj 2007 antog kommissionen ett förslag till direktiv om sanktioner mot arbetsgivare som anställer tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU. Det huvudsakliga syftet med direktivet är att motverka olaglig invandring. Kommissionen föreslår harmoniserade sanktioner, både ekonomiska avgifter och straffrättsliga påföljder, samt andra åtgärder vid överträdelse av förbudet. Vidare föreslår kommissionen i detalj om inspektioner av arbetsplatser/företag för kontroll av olaglig anställning. Beslut fattas i rådet med kvalificerad majoritet och Europaparlamentet är medbeslutande.

Vid möte i RIF den 24-25 juli 2008 framkom att det råder en splittrad mening mellan medlemsstaterna om införandet av straffrättsliga bestämmelser i direktivet och för närvarande finns det en blockerande minoritet mot en sådan reglering. Vidare ansåg en majoritet av medlemsstaterna att inspektioner av arbetsplatser var nödvändiga, men att fokus bör ligga på dess kvalité snarare än på antalet inspektioner.

Svensk ståndpunkt

Sverige ställer sig i stort positivt till den allmänna inriktningen i förslaget om harmoniserade åtgärder mot arbetsgivare som anställer tredjelandsmedborgare som saknar rätt att vistas i unionen. Detta fenomen kan dels bidra till att arbetstagare utsätts för exploatering dels utgöra ett incitament för olaglig invandring och organiserad brottslighet.

Sverige anser dock att förslaget är alltför detaljerat och väl långtgående i vissa avseenden. Sverige har generellt motsatt sig straffrättsliga bestämmelser i förstapelarinstrument (utöver vad som följer av Miljödomen och Fartygsföroreningsdomen). Sveriges inställning är därför att motsätta sig straffrätt även i detta direktiv. Härtill kommer att utformningen av de gärningar som enligt kommissionen ska utgöra brott delvis är främmande för svensk straffrätt.

Sverige anser att det är viktigt att företag/arbetsplatser inspekteras för kontroll av olaglig anställning. Kommissionen föreslår att åtminstone fem procent av samtliga företag/arbetsplatser årligen ska inspekteras. Sverige är av uppfattningen - i likhet med flera andra medlemsstater - att det framförallt är kvaliteten av inspektionerna som ska vara avgörande och att frågan ska hanteras nationellt, baserat på en riskanalysbedömning.

6. Asyl - Diskussion om mottagande av irakiska flyktingar i Europeiska unionens medlemsstater (Sr Billström)

Avsikten med behandlingen i rådet
Diskussion och information.

Något dokument för rådsbehandlingen föreligger ännu inte.

Bakgrund

Situationen för de irakier som har flytt till kringliggande länder eller är internt fördrivna är fortsatt bekymmersam. Den 18 april 2008 fördes diskussioner i Rådet för rättsliga och inrikes frågor (RIF-rådet) angående frågan om ett EU-gemensamt initiativ borde tas för att bidra till en förbättring av flyktingsituationen i Irak, bland annat genom att vidarebosätta irakiska flyktingar. Vid RIF-rådet den 5-6 juni 2008, diskuterades förutsättningarna för medlemsstaterna att, på frivillig basis, göra en gemensam ansträngning för att skapa möjligheter till

vidarebosättning i Europa. Det konstaterades att humanitärt stöd och finansiell hjälp till de skyddsbehövande och länder i den drabbade regionen inte är tillräckligt.

Även vid Rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser (GAERC) i maj 2008 diskuterades frågorna och det antogs slutsatser där såväl Iraks grannländer som andra länder uppmanades att skydda dem som flytt från Irak. Särskild oro uttrycktes för situationen för de skyddsbehövande i närområdet, bl.a. i Jordanien och Syrien.

Vid RIF-rådet den 24-25 juli 2008 antogs slutsatser om behovet av att fortsätta kontakter med irakiska myndigheter och UNHCR för att hitta de lämpligaste formerna för solidaritet med alla irakier. Rådet kom överens om att återkomma till frågan om vidarebosättning av irakier på RIF i september i ljuset av dessa kontakter.

Under RIF den 25 september 2008 väntas frågan om vidarebosättning av irakier till EU:s medlemsstater tas upp för information om kontakterna med irakiska myndigheter och UNHCR för att se hur frågan ska behandlas vidare.

Svensk ståndpunkt

Vidarebosättning är en viktig profilfråga för Sverige. Det är angeläget att medlemsstaterna gör vad de kan för att underlätta situationen för de irakiska flyktingarna i närområdet för vilka ingen hållbar lösning finns och för de länder där de nu befinner sig. Med en gemensam insats skulle EU mycket konkret kunna visa sin solidaritet med länderna i regioner som tar emot det stora antalet flyktingar och med de utsatta individerna.

- Information från ordförandeskapet om ministerkonferensen om att skapa ett Europa för asyl den 8-9 september 2008 i Paris

Avsikten med behandlingen i rådet
Information.

Något dokument för rådsbehandlingen föreligger ännu inte.

Bakgrund

Det franska ordförandeskapet anordnade en konferens om asylfrågor i Paris den 8-9 september. Den svenska delegationen leddes av migrationsminister Tobias Billström som också höll ett av inledningstalen. Migrationsministern talade om det gemensamma europeiska asylsystemet och vikten av tillgång till möjligheten att söka asyl samt om utvecklingen av den externa dimensionen med ett

gemensamt vidarebosättningsprogram och kapacitetsuppbyggnad i tredje länder.

Vid konferensen deltog representanter från medlemsstaternas regeringar och från internationella organisationer som FN:s flyktingkommissariat (UNHCR) och International Organization for Migration (IOM). Under konferensen diskuterades bland annat det framtida europeiska asylsystemet, det praktiska asylsamarbetet och den franska migrationspakten.

**7. (ev.) Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/109/EG i syfte att utöka dess räckvidd till att omfatta även personer som beviljats internationellt skydd (R)
(Sr Billström)**

Avsikten med behandlingen i rådet
Allmän riktlinje

Något dokument för rådsbehandlingen föreligger ännu inte.

Bakgrund

Enligt rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning ska tredjelandsmedborgare kunna få en särskild status efter fem års laglig vistelse i en medlemsstat. Vissa kategorier av tredjelandsmedborgare undantas från direktivets tillämpningsområde. Enligt art 3 (2) c undantas tredjelandsmedborgare som är flyktingar eller som har rätt till bosättning i en medlemsstat på grundval av alternativa skyddsformer, i enlighet med internationella åtaganden, nationell lagstiftning eller praxis i medlemsstaterna.

Enligt kommissionens ursprungliga förslag till direktiv om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning omfattades flyktingar, men vid förhandlingarna beslutades det emellertid att flyktingar inte skulle omfattas av direktivet. Rådet och kommissionen uppmanade därför kommissionen i en gemensam förklaring av den 8 maj 2003 att utöka räckvidden av rådets direktiv 2003/109/EG så att även personer som beviljats internationellt skydd skulle omfattas. Det nu föreliggande förslaget till ändring av rådets direktiv 2003/109/EG har således till syfte att ge verkan åt denna förklaring genom att utöka räckvidden för direktivet till att omfatta även personer som beviljats internationellt skydd.

Räckvidden utökas genom ändring av bestämmelserna om vilka som undantas från direktivets tillämpningsområde. Enligt förslaget ska personer som beviljats internationellt skydd [dvs. flyktingar och alternativt skyddsbehövande enligt det s.k. skyddsgrundsdirektivet (rådets direktiv 2004/83/EG av den 29 april 2004 om miniminormer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer skall betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning och om innehållet i det beviljade skyddet)] kunna erhålla ställning som varaktigt bosatta och ges möjlighet att bosätta sig i en annan medlemsstat på samma villkor som övriga varaktigt bosatta.

Förslaget har behandlats i arbetsgruppen september 2007–mars 2008 och har därefter diskuterats på RIF-råden i april och juni. Ordförandeskapet presenterade mot bakgrund av diskussionen vid RIF-rådet i juni ett kompromissförslag där räckvidden föreslås omfatta personer med status som flykting eller alternativt skyddsbehövande enligt skyddsgrundsdirektivet. Det finns en bred majoritet för kompromissen. Beslut i rådet fattas med enhällighet.

Svensk ståndpunkt

Sverige förordar ett bredare tillämpningsområde än vad ordförandeskapet föreslår och vill hellre se att direktivet tillämpas på flyktingar och skyddsbehövande enligt såväl skyddsgrundsdirektivet som nationell rätt. Om andra medlemsstater accepterar kompromissförslaget och släpper sina reservationer har emellertid regeringen också för avsikt att godta förslaget, eftersom konsekvensen annars blir att antagandet förhalas och därmed kommer inga skyddsbehövande alls att ges möjlighet att uppnå ställning som varaktigt bosatta.

8. Vistelse för medborgare i tredje land som är gifta med EU-medborgare och kampen mot olaglig invandring - Konsekvenserna av domstolens dom i mål C-127/08, Metock m. fl. mot Irland (Sr Billström)

Avsikten med behandlingen i rådet
Information.

Något dokument för rådsbehandlingen föreligger ännu inte.

Bakgrund

EG-domstolens dom från den 25 juli 2008, den s.k. Metock-domen, har rönt uppmärksamhet i ett antal av EU:s medlemsstater.

I den aktuella domen uttolkas direktivet om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier (det s.k. rörlighetsdirektivet). EG-domstolen uttalar att medlemsstaterna inte får uppställa ett krav på tidigare laglig vistelse i en annan medlemsstat för att en unionsmedborgares make, som inte själv är unionsmedborgare, ska omfattas av bestämmelserna i rörlighetsdirektivet. Domstolen uttalar vidare att en tredjelandsmedborgare, som är make till en unionsmedborgare som uppehåller sig i en annan medlemsstat utan att vara medborgare där och som följer med eller ansluter sig till unionsmedborgaren, kan utnyttja bestämmelserna i direktivet. Det saknar därvid betydelse var och när deras giftermål ägde rum samt på vilket sätt tredjelandsmedborgaren reste in i den mottagande medlemsstaten.

9. Övriga frågor

Några övriga frågor har inte presenterats.

(R) = Rättsakt

(*) = Punkt där omröstning kan begäras

* * *